

HEMPEL'S CURING AGENT 98580

I henhold til regulering (EC) nr. 1907/2006 (REACH), Annex II. - Norge

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : HEMPEL'S CURING AGENT 98580
Produktidentitet : 9858000000
Type produkt : Herder

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Bruksområde : brukes kun som del av to-eller flerkomponente produkter
Ferdigblandet blanding : (Se base komponenten)
Identifisert bruk : Industrielle anvendelser, Brukt ved sprøyting.

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Selskapsopplysninger :	Hempel (Norway) AS Teatergaten 35 5010 Bergen Norway Tlf.: +47 55 95 80 00 hempel@hempel.com	Nødtelefonnummer +47 22 59 13 00 Giftinformasjonssentralen.
Utgitt dato :	13 Desember 2010	
Dato for forrige utgave :	Ingen tidligere validering.	

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering ifølge direktiv 1999/45/EF [DPD]

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Klassifisering : R10
Xn; R20/21/22
C; R34
Xi; R37
R43
R52/53

Fysiske/kjemiske skadevirkninger : Brannfarlig.

Skadevirkninger for mennesker : Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging. Etsende. Irriterer luftveiene. Kan gi allergi ved hudkontakt.

Skadevirkninger i miljøet : Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

2.2 Etikettelementer

Faresymbol(er) :

Fareindikasjon : Etsende

Risikosetninger : R10- Brannfarlig.
R20/21/22- Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging.
R34- Etsende.
R37- Irriterer luftveiene.
R43- Kan gi allergi ved hudkontakt.
R52/53- Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Sikkerhetssetninger : S23- Unngå innånding av damp eller sprøytetåke.
S26- Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S36/37/39- Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.
S45- Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
S51- Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Farlige ingredienser : 1-butanol
xylen
bis-aminometylbenzen
2,2,4- og 2,4,4-trimetylheksametylendiamin

Spesielle emballasjekrav

Beholderne må forsynes med Ikke anvendelig.
barnesikker lukking :

Følbar advarselsmerking om fare : Ikke anvendelig.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Stoffene representerer helse- eller miljøfare innenfor betydningen i direktivet om farlige substanser 67/548/EØF, eller er tildelt en yrkesmessig eksponeringsgrense eller PBT eller vPvB.

Navn på produkt/bestanddel	Identifikatorer	%	Klassifisering		Type
			67/548/EEC	Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	
1-butanol	EU: 200-751-6 CAS: 71-36-3 Innhold: 603-004-00-6	35-50	R10 Xn; R22 Xi; R41, R37/38 R67	BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3 AKUTT TOKSISITET: ORAL - Kategori 4 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2 ALVORLIG ØYESKADE/IRRITASJON - Kategori 1 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) [Irritasjon i luftveiene og Narkotisk effekt] - Kategori 3	[1] [2]
xylen	EU: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Innhold: 601-022-00-9	25-35	R10 Xn; R20/21 Xi; R38	BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3 AKUTT TOKSISITET: HUD - Kategori 4 AKUTT TOKSISITET: INNÅNDING - Kategori 4 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2	[1] [2]
etylbenzen	EU: 202-849-4 CAS: 100-41-4 Innhold: 601-023-00-4	3-7	F; R11 Xn; R20	BRENNBARE VÆSKER - Kategori 2 AKUTT TOKSISITET: INNÅNDING - Kategori 4	[1] [2]
bis-aminometylbenzen	EU: 216-032-5 CAS: 1477-55-0	5-7	Xn; R20/22 C; R35 R43 R52/53	AKUTT TOKSISITET: ORAL - Kategori 4 AKUTT TOKSISITET: INNÅNDING - Kategori 3 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 1B ALVORLIG ØYESKADE/IRRITASJON - Kategori 1 OVERØMFINTLIGHET PÅ HUDEN - Kategori 1 GIFTIGHET I VANN (KRONISK) - Kategori 3	[1] [2]
2,4,6-tri(dimetylaminometyl)fenol	EU: 202-013-9 CAS: 90-72-2 Innhold: 603-069-00-0	5-7	Xn; R22 Xi; R36/38	AKUTT TOKSISITET: ORAL - Kategori 4 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2 ALVORLIG ØYESKADE/IRRITASJON - Kategori 2	[1]
p-tert-butylfenol	EU: 202-679-0 CAS: 98-54-4	2.5-5	Xi; R36/37/38 N; R51/53	ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2 ALVORLIG ØYESKADE/IRRITASJON - Kategori 2 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING): INNÅNDING [Irritasjon i luftveiene] - Kategori 3 GIFTIGHET I VANN (AKUTT) - Kategori 1 GIFTIGHET I VANN (KRONISK) - Kategori 1	[1]
2,2,4- og 2,4,4-trimetylheksametylendiamin	EU: 247-134-8 CAS: 25620-58-0	2.5-3	Xn; R22 C; R34 R43 N; R51/53 Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor.	AKUTT TOKSISITET: ORAL - Kategori 4 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 1B ALVORLIG ØYESKADE/IRRITASJON - Kategori 1 OVERØMFINTLIGHET PÅ HUDEN - Kategori 1 GIFTIGHET I VANN (KRONISK) - Kategori 2	[1]

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi, se avsnitt 8.

[3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

[4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt : I alle tilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen.

Ved uhell: Kontakt lege eller sykehus - ta med etiketten eller dette HMS - datablad. Kontakt Giftinformasjonssentralen om nødvendig. +47 22 59 13 00.

Øyekontakt : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med store mengder vann i minimum 15 minutter, mens øvre og nedre øyelokk løftes med jevne mellomrom. Søk lege omgående.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Innånding :	Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Ikke gi noe gjennom munnen. Hvis personen er bevisstløs, skal vedkommende plasseres i stabilt sideleie, og få medisinsk tilsyn snarest mulig.
Hudkontakt :	Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes. Ved etseskader skylle med vann inntil smertene opphører. Fjern under skyllingen tøy som ikke er fastset. Dersom legebehandling er nødvendig, fortsettes skyllingen inntil legen overtar behandlingen.
Svelging :	Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. Ikke fremkall brekninger med mindre du er under veiledning av medisinsk kyndig personell. Senk hodet slik at oppkastet ikke renner tilbake i munnen og halsen.
Vern av førstehjelpspersonell :	Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Hvis det fremdeles er mistanke om gass i området, må redningspersonellet bruke en hensiktsmessig maske eller et friskluftsapparat. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden. Vask tilsølte klær grundig med vann før de tas av, eller bruk hansker.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Potensielle akutte helseeffekter

Øyekontakt :	Etsende for øynene. Etsende.
Innånding :	Farlig ved innånding. Irriterer luftveiene. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Alvorlige virkninger kan være forsinket etter eksponering.
Hudkontakt :	Etsende for huden. Etsende. Farlig ved hudkontakt. Kan gi allergi ved hudkontakt.
Svelging :	Farlig ved svelging. Kan forårsake svie i munnen, halsen og magen.

Overeksponeringstegn/-symptomer

Øyekontakt :	Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: smerte rennede rødhet
Innånding :	Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: irritasjon i luftrøret hoste
Hudkontakt :	Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: smerte eller irritasjon rødhet det kan oppstå blemmer
Svelging :	Alvorlige symptomer kan omfatte følgende: magesmerter

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

Merknader til lege :	Dersom gasser fra dekomposisjon av produkter er blitt innåndet, kan symptomer oppstå noe forsinket.
Spesifikke behandlinger :	Ingen spesiell behandling.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slokkemidler

Slokkemidler :	Anbefalt: Skum, karbondioksid, pulver, vanntåke. Må ikke brukes: Vannstråle.
----------------	---

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Farer på grunn av stoffet eller blandingen :	Brannfarlig væske. Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne, med risiko for etterfølgende eksplosjon. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare.
Farlige forbrenningsprodukter :	Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonoksider nitrogenoksider

5.3 Råd for brannmenn

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Avrenning fra brannslukking må ikke komme ut i avløp eller vannveier. Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, vernestøvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Unngå enhver direkte kontakt med og innånding av sølt materiale. Eliminér alle antennelseskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Hvis produktet forurenses innsjøer, elver eller kloakkavløp, skal ansvarlige myndigheter informeres i henhold til lokale bestemmelser.

6.2 Forholdsregler for vern av miljø

Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft). Vannforurensende materiale. Kan være skadelig for miljøet hvis det slippes ut i større kvanta.

6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning

Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Møt utslippet i medvind. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se avsnitt 13). Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Forurenset oppsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet.

6.4 Referanse til andre avsnitt

Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.

Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.

Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Damper er tyngre enn luft og kan spres langs gulvet. Damper kan danne eksplosive blandinger med luft. Unngå dannelse av brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger administrative normer. Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad. For å avlede statisk elektrisitet under overføring, må fatet jordes og kobles til den mottakende beholderen med en elektrisk ledning. Gnistdannende verktøy må ikke brukes.

Unngå innånding av gasser, støv og sprøytetåke. Unngå kontakt med huden og øynene. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Personlig verneutstyr; se avsnitt 8. Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Oppbevares på et kjølig, godt ventilert område adskilt fra uforenlige materialer og antennelseskilder. Oppbevares utilgjengelig for barn. Unngå kontakt med: Oksidasjonsmidler, sterke baser, sterke syrer. Røyking forbudt. Uvedkommende ingen adgang. Åpnet emballasje skal lukkes omhyggelig og oppbevares oppreist for å unngå lekkasje.

7.3 Spesifikk sluttbruk

Se separate produktdatablad for anbefalinger eller spesifikke løsninger for industrisektoren

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1 Kontrollparametere

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
butan-1-ol	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Absorbert gjennom huden. T: 75 mg/m ³ T: 25 ppm
xilen	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 25 ppm 8 time(er).
etylbenzen	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Absorbert gjennom huden. Kreftfremkallende. Gjennomsnittsverdier: 20 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 5 ppm 8 time(er).
bis-aminometylbenzen	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). T: 0.1 mg/m ³

Anbefalt overvåkningstiltak

Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Det henvises til EU-standarder EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemiske midler, og nasjonale, veiledende dokumenter med metoder for bestemmelse av skadelige stoffer.

Deriverte effektnivåer

Ingen DEL-er tilgjengelige.

Forutsette effektkonsentrasjoner

Ingen PEC-er tilgjengelige.

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak

Sørg for avgassventilasjon eller andre tekniske metoder for å holde luftkonsentrasjonen av damper eller støv under deres respektive eksponeringsgrenser. Forsikre deg om at det finnes øyedusjer og sikkerhetsdusjer tilgjengelig på arbeidsplassen.

Individuelle vernetiltak

Generelt :	Hansker skal brukes ved alt arbeid som kan innebære tilsmussing. Forkle/kjeledress/vernetøy skal brukes når tilsøilingen er så omfattende at vanlig arbeidstøy ikke i tilstrekkelig grad beskytter huden mot kontakt med produktet. Øyevernustyr skal brukes når det er sannsynlighet for eksponering.
Hygieniske tiltak :	Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert forbindelsene og før spising, røyking, toalettbesøk og på slutten av arbeidsdagen.
Øye-/ansiktsvern :	Det skal benyttes vernebriller i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damper eller støv.
Håndvern :	Bruk kjemikalieresistente hansker (testet etter EN374) i kombinasjon med "grunnleggende" opplæring av de ansatte. Kvaliteten på de kjemikaliebestandige vernehanskene må velges ifølge de spesifikke konsentrasjonene på arbeidsplassen, og mengden farlige stoffer. Da den konkrete arbeidssituasjon ikke er kjent må leverandøren av hansker kontaktes for valg av egnet type.
Kroppsværn :	Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres. Bruk spesielt arbeidstøy, ved sprøyting brukes overtrekksdrakt. Kjemikaliebestandig forkle.
Åndedrettsvern :	Bruk egnet åndedrettsvern når ventilasjonen er utilstrekkelig, benytt halvmaske eller heldekkende maske med gassfilter type A (brun). Ved sliping benytt partikkel filter type P2. Ved sprøyting kan benyttes kombinert filter AP. Ved kontinuerlig og langvarig arbeid, anbefales bruk av heldekkende beskyttelse (d.v.s. maske med frisklufttilførsel) eller motordrevet vifte. Vær sikker på at du bruker godkjent/sertifisert åndedrettsvern eller tilsvarende.

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen

Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand :	Væske.
Lukt :	Løsemidler og lignende.
pH :	Testing er ikke relevant eller mulig pga. produktets natur.
Smeltepunkt/frysepunkt :	-88.9°C based on data for: 1-butanol
Kokepunkt/kokeområde :	Testing er ikke relevant eller mulig pga. produktets natur.
Flammepunkt :	Closed cup (CC): 28°C (82.4°F)
Fordamping :	Testing er ikke relevant eller mulig pga. produktets natur.
Brannfarlighet :	Svært antennelig i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: åpen flamme, gnister eller statiske utladninger og varme.
Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser :	0.8 - 11.2 vol %
Damptrykk :	0.73 kPa Dette er basert på data for følgende ingrediens: 1-butanol
Damptetthet :	Testing er ikke relevant eller mulig pga. produktets natur.
Relativ tetthet :	0.875 g/cm ³
Løselighet(er) :	Uløselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.
Fordelingskoeffisient (LogKow) :	Testing er ikke relevant eller mulig pga. produktets natur.
Selvantennelsestemperatur :	Testing er ikke relevant eller mulig pga. produktets natur.
Dekomponeringstemperatur :	Testing er ikke relevant eller mulig pga. produktets natur.
Viskositet :	Testing er ikke relevant eller mulig pga. produktets natur.
Eksplosjonsegenskaper :	Svært eksplosivt i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: åpen flamme, gnister eller statiske utladninger og varme.
Oksidasjonsegenskaper :	Testing er ikke relevant eller mulig pga. produktets natur.

9.2 Andre opplysninger

Løsemiddel(er) % etter vekt :	Vektet gjennomsnitt: 73 %
Vann % etter vekt :	Vektet gjennomsnitt: 0 %
VOC innhold :	640 g/l
TOC-innhold :	Vektet gjennomsnitt: 489 g/l
Løsemiddel Gass :	Vektet gjennomsnitt: 0.179 m ³ /l

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.

10.2 Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt.

10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner

Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.

10.4 Forhold som skal unngås

Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme). Beholdere må ikke utsettes for trykk, skjæres i, sveises, forsterkes, loddas, bores, knuses eller utsettes for varme eller antennelseskilder.

10.5 Uforenlige stoffer

Svært reaktivt, eller uforenlig med følgende stoffer: oksiderende materialer.

Reaktivt, eller uforenlig med følgende stoffer: reduserende materialer.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Ved eksponering for høye temperaturer (i tilfelle brann) kan det produseres farlige spaltningsprodukter:

Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonoksider nitrogenoksider

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Eksposering for høye konsentrasjoner av løsemiddeldamp, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet. Gjentatt eller langvarig kontakt med preparatet kan skade hudens naturlige fettlag, som igjen kan føre til ikke-allergisk kontakteksem og absorpsjon via huden. Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Innånding av damp eller tåke av etsende stoffer kan gi svie, hoste. Ved høye konsentrasjoner kan pustebesvær og bevisstløshet forekomme, samt risiko for lungeskade - eventuelt lungeødem. Etser hud og slimhinner. Hvis produktet kommer i kontakt med øynene, kan det forårsake varig øyeskade. Svelging i forbindelse med uhell kan gi svie og etseskader i munn, spiserør og magesekk, evt. blodig oppkast, sjokk og bevisstløshet.

Akutt toksisitet

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksposering
1-butanol	LC50 Innånding Gass.	Rotte	>8000 ppm	4 timer
	LC50 Innånding Damp	Rotte	24000 mg/m ³	4 timer
	LD50 Hud	Kanin	3400 mg/kg	-
xylen	LD50 Oral	Rotte	790 mg/kg	-
	LC50 Innånding Gass.	Rotte	5000 ppm	4 timer
	LD50 Hud	Kanin	>1700 mg/kg	-
etylbenzen	LD50 Oral	Rotte	4300 mg/kg	-
	LD50 Hud	Kanin	>5000 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	3500 mg/kg	-
bis-aminometylbenzen	LC50 Innånding Gass.	Rotte	700 ppm	1 timer
	LD50 Hud	Kanin	2 g/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	930 mg/kg	-
2,4,6-tri(dimetylaminometyl)fenol	LD50 Hud	Rotte	1280 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	1200 mg/kg	-
	LD50 Hud	Kanin	2520 uL/kg	-
p-tert-butylfenol	LD50 Oral	Rotte	910 mg/kg	-
2,2,4- og 2,4,4-trimetylheksametylendiamin				

Estimater over akutt toksisitet

Vei	ATE verdi
Oral	1560.7 mg/kg
Hud	6880.8 mg/kg
Inhalering (gasser)	6970.8 ppm
Inhalering (damper)	184.4 mg/l

Irritasjon/korrosjon

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksposering	Observasjon
1-butanol	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	-	-
	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	-	-
xylen	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	-	-
	Hud - Mildt irriterende	Rotte	-	-	-
etylbenzen	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	-	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	-	-
bis-aminometylbenzen	Hud - Mildt irriterende	Kanin	-	-	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	-	-
2,4,6-tri(dimetylaminometyl)fenol	Hud - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	-	-
	Hud - Mildt irriterende	Rotte	-	-	-
p-tert-butylfenol	Hud - Sterkt irriterende stoff	Rotte	-	-	-
	Hud - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	-	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	-	-
	Hud - Mildt irriterende	Kanin	-	-	-

Potensielle kroniske helseeffekter

Overfølsomhet : Inneholder bis-aminometylbenzen, 2,2,4- og 2,4,4-trimetylheksametylendiamin. Kan gi en allergisk reaksjon.

Andre opplysninger : Ingen kjente virkninger ifølge vår database.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Toksisitet

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Eksponering
1-butanol	Akutt EC50 1983000 - 2072000 ug/L Ferskvann Akutt LC50 1730000 - 1840000 ug/L Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna - 6 - 24 timer Fisk - Pimephales promelas - 33 dager - 20.6 mm - 0.119 g	48 timer 96 timer
xylene	Akutt LC50 8500 ug/L Sjøvann	Skalldyr - Palaemonetes pugio	48 timer
etylbenzen	Akutt LC50 8200 - 10032 ug/L Ferskvann Akutt EC50 2930 - 4400 ug/L Ferskvann	Fisk - Oncorhynchus mykiss - 0.6 g Dafnie - Daphnia magna - Neonate - <=24 timer	96 timer 48 timer
	Akutt LC50 >5200 ug/L Sjøvann	Skalldyr - Americamysis bahia - <24 timer	48 timer
	Akutt LC50 11900 ug/L Ferskvann	Fisk - Pimephales promelas - 30 dager - 0.079 g	96 timer
p-tert-butylfenol	Kronisk NOEC 6800 ug/L Ferskvann Kronisk NOEC 3300 ug/L Sjøvann Akutt EC50 3900 - 4500 ug/L Ferskvann Akutt LC50 5140 - 5620 ug/L Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna - <=24 timer Fisk - Menidia menidia Dafnie - Daphnia magna - 6 - 24 timer Fisk - Pimephales promelas - 31 - 35 dager - 97 mg	48 timer 96 timer 48 timer 96 timer

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Ingen kjente virkninger ifølge vår database.

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
xylene	-	6 - 23.4	lav
etylbenzen	3.15	-	høy

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ingen kjente virkninger ifølge vår database.

Mobilitet : Ingen kjente virkninger ifølge vår database.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

PBT : Ikke anvendelig.

vPvB : Ikke anvendelig.

12.6 Andre skadevirkninger

Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Dette produktet står oppført som farlig i henhold til EU-direktivet om farlig avfall. Må håndteres i samsvar med gjeldende lovverk på området. Søl, rester, brukte filler o.s.v. samles opp og oppbevares i brannsikker avfallsbeholder.

Europeisk Avfallsliste (EAL) er angitt nedenfor.

Den europeiske avfallslisten (EAL) : 08 01 11*

Emballasje

Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Transport må finne sted i overensstemmelse med nasjonale regler eller ADR for vegtransport, RID for jernbanetransport, IMDG for sjøfart, IATA for luftfart.

Transport innenfor brukerens anlegg: produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

	14.1 U.N. nr.	14.2 Forsendelsesnavn	14.3 Transportfareklasse(r)	14.4 PG*	14.5 Env*	Tilleggsopplysninger
ADR/RID klasse	UN3469	PAINT, FLAMMABLE, CORROSIVE	3 	III	Ja.	<u>Tunnellkode</u> (D/E)
IMDG klasse	UN3469	PAINT, FLAMMABLE, CORROSIVE. (p-tert-butylphenol)	3 	III	Yes.	<u>Emergency schedules</u> (EmS) F-E, S-C
IATA klasse	UN3469	PAINT, FLAMMABLE, CORROSIVE	3 	III	Yes.	-

PG* : Emballasjegruppe

Env.* : Skadevirkninger i miljøet

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren

Ikke kjent.

14.7 Transport i bulk, i samsvar med vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke anvendelig.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen

EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH) Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon - Stoffer som gir stor grunn til bekymring

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler

Ikke anvendelig.

Andre EU regler

Kategori Seveso, EU Direktiv : 6

Nasjonale forskrifter

Produktregistreringsnummer : 110902

Merknad YL gruppe : YL gruppe: 5

Luftbehov: 8800 - 9600 m³/l

Listenavn	Navn på produkt/bestanddel	Navn på listen	Klassifisering	Merknader
Norske administrative normer	etylbenzen	etylbenzen	Carc. K	-

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering

Dette produktet inneholder stoffer som fremdeles krever sikkerhetsvurderinger for kjemiske stoffer.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer :

ATE = Akutt toksisitets estimat
CLP = Klassifisering, merking og innpakning
DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
RRN = REACH registrerings nummer

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Fullstendig tekst for forkortede R-setninger :

R11- Meget brannfarlig.
R10- Brannfarlig.
R20- Farlig ved innånding.
R22- Farlig ved svelging.
R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt.
R20/22- Farlig ved innånding og svelging.
R20/21/22- Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging.
R34- Etsende.
R35- Sterkt etsende.
R41- Fare for alvorlig øyeskade.
R37- Irriterer luftveiene.
R38- Irriterer huden.
R36/38- Irriterer øynene og huden.
R37/38- Irriterer luftveiene og huden.
R36/37/38- Irriterer øynene, luftveiene og huden.
R43- Kan gi allergi ved hudkontakt.
R67- Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.
R51/53- Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
R52/53- Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Fullstendig tekst for klassifiseringer [DSD/DPD] :

F - Meget brannfarlig
C - Etsende
Xn - Helseskadelig
Xi - Irriterende
N - Miljøskadelig

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Farepiktogrammer :

Signalord :

Fare

Redegjørelser om fare :

Brannfarlig væske og damp.
Farlig ved svelging.
Farlig ved innånding.
Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3 AKUTT TOKSISITET: ORAL - Kategori 4 AKUTT TOKSISITET: INNÅNDING - Kategori 4 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 1B ALVORLIG ØYESKADE/IRRITASJON - Kategori 1 OVERØMFINTLIGHET PÅ HUDEN - Kategori 1 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) [Irritasjon i luftveiene og Narkotisk effekt] - Kategori 3 GIFTIGHET I VANN (KRONISK) - Kategori 2	På grunnlag av testdata Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode

Merknad til leseren

Revisjon i databladet som har medført endringer fra forrige versjon, er markert med trekant i punktets øvre venstre hjørne. Opplysningene i dette HMS-databladet er basert på vår nåværende viten og på EU - og norsk regelverk. Opplysningene er en beskrivelse av de helse-, miljø- og sikkerhetsmessige forhold, som det skal tas hensyn til ved bruk av produktet, og er ingen garanti for produktets egenskaper forøvrig. Det er alltid arbeidsgiverens ansvar å forsikre seg om at arbeidet tilrettelegges og utføres i overensstemmelse med reglene i det norske regelverket.